

Lenkey Béla

Húsz éves a Kossuth Lajos Tudományegyetem Baráti Köre

A Kossuth Lajos Tudományegyetem (KLTE) rektori vezetése és a városunk közéletében jelentős szerepet játszó egykori diákjaink körében régóta érlelődött a gondolat, hogy egyetemünk hagyományainak ápolására – végzett diákok bevonásával – az egyetem céljainak megvalósítását támogató szervezet alakuljon. Ezeket a gondolatokat az 1993/94-tanévben váltotta valóra – Abádi-Nagy Zoltán rektor felkérésére – a Nánási Pál egyetemi tanár vezette kis közösség, s ennek eredményeként 1994 őszén a bíróságon bejegyezték a KLTE Baráti Köre Egyesületet.

Az alapító okiratban megfogalmazottak szerint az Egyesület célja:

„A KLTE egykori és jelenlegi hallgatói, oktatói, egyéb munkatársai egymáshoz és az egyetemhez fűződő kapcsolatának ápolása, tapasztalataik figyelembevétele és hasznosítása.

A KLTE egykori és jelenlegi polgárainak szakmai segítése, tudományos fejlődésük előmozdítása, az oktatási és tudományos tevékenység pártolása és színvonalának emelése.

Egyetemünk hírnevének öregbítése, szakmai tekintélyének és tudományos rangjának emelése, az egyetem hazai és nemzetközi kapcsolatainak bővítése.

Hagyományok ápolása: rendezvények, megemlékezések, baráti találkozók szervezése.

A fenti célokat az Egyesület az egyetem vezetésével szoros együttműködésben valósítja meg nyereség- és vagyonszerzés elérése nélkül, közhasznú tevékenység formájában.”

Az első években az alapok lerakásának fontos munkálatai folytak, kialakult a szervezeti forma, valójában gyümölcsöző együttműködés jött létre az egyetemi vezető testületekkel és tisztségviselőkkel. Sajnos, a vezető oktatók csak nehezen csatlakoztak körünkhöz, annak célkitűzéseire, s ezen a területen még ma is van mit tennünk. Kialakultak az alapvető adminisztrációs csatornák, s körvonalazódott egyféle támogatási rendszer is, és ez biztosította a működés feltételeit. (Ma már csak saját anyagi forrásainkra támaszkodhatunk.) Támogattuk azokat a kísérleteket, amelyek az akkori társegyetemeken hasonló „Öregdiák” szervezetek létrehozására irányultak. A Baráti Kör megszilárdult alapjain 1998 szeptemberé-

től kezdve egyre erőteljesebben bontakozott ki az azóta állandósult, egész évet betöltő programsorozat rendszere.

Ekkor lépett Egyesületünk élére Nyirkos István egyetemi tanár és a jelenlegi elnökség néhány meghatározó tagja. Már ekkor bekapcsolódott a szervező munkába e sorok írója, aki 2004-től elnökként átvette az egyesület irányítását.

Egyetemünk névadójának születési bicentenáriuma alkalmából Kossuth Lajos tiszteletére tölgyfát ültettünk. Kossuth Emlékerműnket is ekkor, 2002-ben alapítottuk, hogy méltóképpen megköszönhessük és elismerhessük egykori diáktársainknak, kollégáinknak az egyetemünkért, a közösségért végzett kiemelkedő munkát. A tizenkét év alatt 49 alkalommal adtuk át ezt az elismerést, főként az egyéni teljesítményt mérlegelve, de odaítéltük közösségnek is. Az egyetem alapításának centenáriuma kisgrafikai pályázatot hirdettünk, s több kiállítást szerveztünk (Alkotó tanárok kiállításai, Holló László-díjasok emlékkiállítása). A kisgrafikai pályázat nyertese Salamon Árpád szlovéniai grafikus lett, Szilágyi Imre debreceni grafikus pályamunkáját pedig az akkori rektori vezetés jubileumi jelképnek választotta. Évente-kétévente visszatérő kiállításainkon – Egyetemi Művészeti Tárlat, Kerítéstárlat, Újesztendei Grafikai Tárlat – mutatjuk be a Körhöz kapcsolódó alkotóművészek – valamennyien egykori diáktársaink, munkatársaink – alkotásait. A 100 éves BTK-t is Egyetemi Művészeti Tárlat kiállítással köszöntöttük.

Mára már stabil, kiforrott programpontok határozzák meg működésünket. Előadássorozatok zajlanak a Kossuth Klub keretében („Debreceni diák voltam...” , „Világjárók – világlátók”, „Könyvbemutatók”), ahol volt hallgatótársaink tartanak beszámolókat, hogy a tudomány, a művészet, a gyakorlati élet területén elért eredményeiket megismertessék az alma materrel, az érdeklődő mai diákokkal. Vendégelőadóink között nemcsak a hazai közélet, a tudományos/művészeti világ elismert tagjai, de a világ élvonalába tartozó NASA kutatómérnöke is szerepeltek.

A kapcsolatok ápolására és fejlesztésére minden ősszel találkozókat, bált szervezünk, ezek meghitt és népszerű eseményekké váltak. Báljainkat mindenkor a jubileumi díszoklevél-átadó ünnepségekkel egyeztetett időben rendezzük. Meglévő tagságunk és az érdeklődő kollégák részére rendszeresen szervezünk kirándulásokat, a több mint húsz kirándulás tíz országba vitt el bennünket. Az úti cél főként a történelmi Magyarország valamely régiója (Erdély, Felvidék, Délvidék, Kárpátalja). Emlékezetes volt a Kossuth-bicentenárium alkalmából Torinóba szervezett út. Aki részt vett ilyen programokon, igazi kultúrhistóriai élményekről tud beszámolni. Tavaszköszöntő kirándulásainkon a természet egy-egy maradandó élményt nyújtó szép pillanatával ismerkedtünk, mint például a vadrózsaszín virágzással Huszt mellett, vagy a kárpáti sáfrány „virágzó szőnyegével” Biharfüreden, de megcsodáltuk már a parti fecskék titokzatos, mozgalmas életét is a Tisza meredek löszfalai mentén.

Aranydiplomásaink megbecsülésének jeleként emlékfával köszöntjük díszokleveleinket.

Minden esztendőben beszámolunk tagtársainknak egy évzáró közgyűlésen, melyet az „Adventi vacsora” keretében szervezünk meg, nagy sikerrel, általában a Régi Vigadó étteremben.

Egykori jeles tanáraink emlékét faültetéssel, emléktábla-állítással kívánjuk megőrizni. Domborműves emléktáblákat avattunk a kémiai épületben Varga Ottó, a TTK első dékánja, Szarvas Pál, Bognár Rezső, Rapcsák András volt rektoraink születésének centenáriumán. Több más emlékhely is jelzi az effajta hagyománytisztelést a központi épületet övező campus területén, a főépületben, a kémiai épületben, az élettudományi épületben, a Botanikus Kertben, továbbá a Kassai úti campuson. Földvári Aladár, Gunda Béla, Gyires Béla, Haraszty Árpád, Imre Lajos, Juhász-Nagy Pál, Kádár László, Soó Rezső, Zilahi-Sebess Géza egykori professzorainknak szenteltünk emléktáblát. Az emléktáblák felállítását munkatársaink és egykori diáktársaink adományai teszik lehetővé, s természetesen a szakmai szervezetek támogatása is nélkülözhetetlen hozzá.

Nem csupán az egyetemen belül, de a városban is több emlékhely mutatja Baráti Körünk tevékenységét, mint például a Szalai utcában a Szalai Sándor domborműves emlékoszlop, vagy a Kálvin téren a Diószegi–Fazekas emléktábla. Több aradi vértanúnak is állítottunk a róluk elnevezett utcákban emléktáblákat. Erdélyben, szülőföldjükön kaptak emléktáblát Rugonfalvi Kiss István hajdani rektorunk és Berei Soó Rezső neves professzorunk.

Rendszeresen igyekszünk segíteni a határainkon túli magyar közösségeket is, elsősorban könyvadományokkal. Könyveket gyűjtöttünk az alakuló Selye János Egyetem Könyvtárának, legutóbb a Szabadkai Városi Könyvtár felhívására szerveztünk sikeres könyvgyűjtést. Tárgyi adományokat is vittünk egyik erdélyi utunk alkalmával a Dévai Gyermekotthonnak.

Összegezve az elmúlt évtizedeket, elmondhatjuk, sikeresen teljesítettük – s a jövőben is erre törekszünk – az Egyesület célkitűzéseiben megfogalmazottakat. Tíz éve e sorok írója irányításával dolgozik az Egyesület és vált ismertté, elfogadottá egyetemünkön. Az általunk szervezett programok népszerűek, látogatottak. Ezt az önzetlen munkát ismerte el a BTK vezetése, amikor kitüntetéssel jutalmazta elnöki tevékenységét. Most ismét tisztújítás következik. Az új vezetők szilárd alapokon álló, sikeresen működő Baráti Kört igazgathatnak a jövőben. Hallgatnak ránk egyetemszerte, közel 1500 levelező tagtársunk értesül és kapcsolódik be rendezvényeinkbe. „Öregdiák” hírlevelünkben nyomtatott és elektronikus formában immár 17 éve, évente négyszer tájékoztatjuk tagtársainkat, pártolóinkat tevékenységünkről, az egyetemen történekekről.

Rendszeres programjaink mellett a jubileumi tanévben még első rektorunk, Kiss Ferenc tiszteletére fogunk faültetéssel emlékezni, Woynarovich Elek egyetemi tanár születésének centenáriumán emléktábla avatást tervezünk.

Köszönjük ezen a helyen is mindazt a támogatást, amely nélkül programjaink nem valósulhatnának meg. Köszönjük volt diáktársainknak, akik hovatartozásukat így is kifejezve, tagdíjbefizetéssel is segítik munkánkat. Rendszeres támogatóink között van a Debreceni Egyetemi és Nemzeti Könyvtár, a Hold Fénymásoló. A Botanikus Kert, a Sziget Könyvesbolt és az Ajándékbolt pedig kedvezményeket biztosít tagjaink részére.

Elérhetőségünk: www.unideb.hu /Hallgatók/ KLTE Baráti Köre honlapon, vagy drótposta címünkön: kltebk@citromail.hu